

Yttrande

Datum
2018-11-07
Ert datum
2018-09-07

Vårt dnr
093/2018-4.1.1.
Ert dnr
4.6.18-12980/2018

Sidnr
1(2)

Jordbruksverket
Enheten för CITES, foder och djurprodukter
Att: Kersti Andersson
551 82 Jönköping

Ansökan om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade majsens DP4114xMON810xMIR604xNK603 (EFSA-GMO-NL-2018-150)

Baserat på det underlag nämnden tagit del av bedömer vi att livsmedel och foder från majsens DP4114xMON810xMIR604xNK603 inte innebär någon ökad risk för hälsa eller miljö jämfört med konventionell majs. Märkningslagstiftningen ger den som av andra skäl vill undvika den genetiskt modifierade majsens möjlighet att göra det.

Bakgrund

Företaget Pioneer-Hi-Bred International har ansökt om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade majsens DP4114xMON810xMIR604xNK603. Ansökan omfattar import och bearbetning och användning av majsens som livsmedel och foder.

Majsens har modifierats för att motstå angrepp från vissa skadegörande arter av fjärilar och vissa arter av skalbaggar.

De gener som ger majsens motståndskraft är så kallade cry-gener, den typ av gener som de insektsresistenta Bt-grödorna modifierats med. Olika gener som skyddar majsens mot samma arter av skadegörare, men via olika verkningsmekanismer, fördröjer en eventuell resistensutveckling i insektspopulationen.

Majsens är även tolerant mot herbicider baserade på glyfosat och glufosinat.

Överväganden

Ansökan omfattar inte odling, vilket gör att spridningsrisken är begränsad till eventuella spillplantor. Nämnden anser att oavsiktligt spill inte utgör någon risk för negativa konsekvenser för miljön och att risken för att eventuella spillplantor skulle leda till en inblandning i konventionellt utsäde över 0,9 procent är försumbar. I lagstiftningen ställs dessutom krav på övervakning av oförutsedda händelser, inklusive övervakning av spillplantor i samband med import.

Att majs som modifierats för att motstå angrepp från fjärilslarver visat sig innehålla lägre halter av svampgifter jämfört med konventionell majs är positivt ur livsmedels- och fodersäkerhetssynpunkt.

Den EU-gemensamma märknings- och spårbarhetslagstiftningen ger varje individ en valmöjlighet. Den som så önskar kan välja att inte köpa produkter som består av, innehåller eller är framställda från den aktuella majsens, medan den som så önskar kan göra det.

Etisk bedömning

Mot bakgrund i nämndens bedömning av risker finner nämnden att ett marknads-godkännande av majs DP4114xMON810xMIR604xNK603 är etiskt acceptabelt. Nämnden finner också att eftersom produkter som består av, innehåller eller framställs från den aktuella majs kommer att märkas så respekteras konsumenternas autonomi.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av kanslichefen Marie Nyman fattats av ledamöterna Birgitta Eilemar, Stefan Johansson, Johan Hultberg, Josef Fransson, Jens Holm (skiljaktig, se bilaga), Stellan Welin, Lotta Rydhmer, Jens Sundström, Rishi Bhalerao, Maria Björkman och Lars Åhrlund-Richter samt tjänstgörande ersättarna Emma Nohrén (skiljaktig, se bilaga), Daniel Bäckström och Laura Parducci. Vid ärendets slutliga handläggning utan att delta i avgörandet deltog även kanslisekreteraren Birgit Postol.

Birgitta Eilemar

Marie Nyman

Ledamoten Jens Holm (V) och tjänstgörande ersättaren Emma Nohrén (MP) är skiljaktiga och anför följande:

Vi reserverar oss mot nämndens beslut att tillstyrka marknadsgodkännande för användande av den genetiskt modifierade majsen (DP4114xMON810xMIR604xNK603), ansökt av företaget Pioneer Hi-Bred. Majsen kommer att kunna användas med bekämpningsmedlen glyfosat, glufosinat och andra herbicider. Vi ser inte det samhällsmässiga eller ekologiska mervärdet att tillåta grödor som bygger på storskalig användning av dessa herbicider. De här bekämpningsmedlen är mycket potenta. Exempelvis övervägs förbud mot glyfosat på EU-nivå. Att anpassa grödor så att de i princip är designade för fortsatt användning av dessa bekämpningsmedel är fel.

För Pioneer kan den ekonomiska vinningen bli stor i att använda GM-grödor med tillhörande insatsmedel på marknaden, men vi ser ingen samhälls- eller ekologisk nytta i att tillstyrka förslaget.